

Brussel, 1 juli 2016

Jaarverslag 2015-2016

- *Dit jaar zijn we terug aan de slag gegaan met een kleine ploeg van leerkrachten, die les geven in scholen verspreid over het Brussels en Vlaamse Gewest. Alle lesroosters konden onmiddellijk ingevuld worden. Drie nieuwe leerkrachten worden voorgedragen. Het blijkt dat er elk jaar nieuwe scholen bijkomen terwijl in scholen waar leerlingen weggaan meestal onmiddellijk een gat ontstaat.*
- *Leerkrachten worden het jaar rond begeleid en er vonden bij elk leerkracht klasbezoeken in de scholen plaats. De resultaten zijn overal positief in verband met het invullen van eigen leerelementen en met de vakoverschrijdende inter-levensbeschouwelijke doelstellingen. Alle klasbezoeken dienden er ook voor om de reële situatie in de klas en met de leerlingen te verduidelijken. De leerling wordt op een aangepaste wijze aangemoedigd rekeninghoudend met zijn leeftijd en situatie terwijl de leerstof op een didactisch pedagogisch aangepaste manier overgebracht wordt.*
- *Begeleidingsmomenten zijn in het bijzonder bij nieuwe leerkrachten nodig; deze worden wekelijks begeleid en ondersteund zowel met hun administratieve taken als in hun pedagogische opdracht.*
- *Daarvoor werden onder andere vier anglicaanse studiecycli georganiseerd die over het jaar verspreid plaatsvonden. De studiedagen anglicaanse godsdienst waren dit jaar aan de ene kant gericht op het uitwerken van leerlijnen binnen het eigen leerplan en aan de andere kant werd terug nadruk gelegd op de inter-levensbeschouwelijke competenties die ook in het eigen leerplan anglicaans godsdienst vermeld staan en verplicht zijn.*
- *Drie studiedagen van het nascholingsinstituut worden mee voorbereid en door anglicaanse godsdienstleerkrachten talrijk bezocht. Empathische dialoog in het samenleven wordt theoretisch besproken en praktisch geoefend.*
- *Inter-levensbeschouwelijke dialoog en samenleven in de scholen staat hoog op onze agenda en zo kon de engagementsverklaring van alle levensbeschouwingen in januari dan ook in de aanwezigheid van de minister Hilde Crevits ondertekend worden. We stellen deze overeenkomst op prijs en werken verder samen met alle betrokken instanties aan zijn implementatie.*
- *Begeleidingsmomenten en contactpunten worden ook georganiseerd door elke inspecteur-adviseur met alle leerkrachten levensbeschouwelijke vakken. Anglicaanse godsdienst nam de afspraak en opvolging in de scholengroep Kapellen-Stabroek op zich. Het verslag is in de bijlage – annex I.*

***

Opvolging inspanningsverplichting ILC

ILC: Interlevensbeschouwelijke Competenties

DODO: Doelgericht, Ondersteuning, Doeltreffend, Ontwikkeling

School: GO Technisch Atheneum Kapellen

Datum: 24 maart 2016 (14-16 u)

Hoe zorgt het team/de vakgroep LBV ervoor dat de ILC door alle leerlingen worden nagestreefd?

Naar aanleiding van een gesprek wordt dit document ingevuld door de inspecteurs-adviseurs:
Gottlieb Blokland (pgo), Birte Day (ago), Hedwig Van Peteghem (rkg)

Aanwezige leerkrachten:

1. Ellen De Punt (ncz)
2. Catherine Teraerts (ncz)
3. Erika Mattheeussen (rkg)
4. Mohammed Ben Siamar (Islam)
5. Hans Meijer (pgo)
6. Helga Stockbroekx (rkg)
7. Alex Van Branteghem (pgo)
8. Andrew Williamson (ago)

Enkele initiatieven in partnerschap met het team/de vakgroep LBV:

- The life of Pi (film)
- De werkelijkheid beleven in het dagelijks leven (zien en anders zien)
- Gelijkenissen: Jezus in het christendom en in de Islam.

1: onvoldoende 2: nipt voldoende 3: voldoende 4: uitstekend

A: DOELGERICHT?

Welke visie is er t.a.v. ILC?

In feite is er al heel veel spontaan samen gewerkt aan het interlevensbeschouwelijke, maar niet direct expliciet gericht op de ILC's. Er wordt wel veel informatie uitgewisseld, maar meestal informeel.

Heeft het team/ de vakgroep LBV een planning?

Normaal komt twee keer per jaar de interlevensbeschouwelijke vakgroep samen. Dit schooljaar is dit nog niet gebeurd. De voorzitter, dhr. Mohammed Ben Siamar, zal dit opnemen en een vergadering na de paasvakantie plannen.

1-

4

2

Motivering & advies

De vergaderingen van de levensbeschouwelijke vakgroep, op regelmatige basis, zijn waardevol en worden gestimuleerd. De voorzitter, dhr. Mohammed Ben Siamar, zal er na de vakantie concreet werk van maken. Een pedagogische studiedag van de school (engroep) is een uitgelezen moment om gemakkelijk en efficiënt met alle LBV samen te komen. Wanneer het moeilijk is om een overleg te plannen, is het aangewezen elkaar op zijn minst op de hoogte te houden langs elektronische weg (e-mail, smartschool, ...).

Het is raadzaam bij het begin van het schooljaar een planning op te maken.

Van alle vakgroepsvergaderingen wordt de directie vanzelfsprekend rechtstreeks op de hoogte gebracht.

<p>B: ONDERSTEUNING? Hoe verlopen de <u>organisatie</u> en de <u>samenwerking</u> tussen de verschillende LBV m.b.t. de inspanningsverplichting? Hoe zorgt de school mee voor een draagvlak?</p> <p>De leerkrachten ervaren de steun vanuit directie en personeel als positief; ze krijgen er ruimte en tijd voor.</p>	<p>1-4 4</p>	<p><u>Motivering & advies</u> De groep ervaart het als moeilijk om extra ondersteuning en beschikbare tijd te vragen. Wanneer het goed onderbouwd wordt staat de directie erachter. Het is aangewezen het bestaande schoolprogramma en de geplande studiedagen te gebruiken voor levensbeschouwelijk overleg (duidelijke afspraken van bij het begin van het schooljaar). De LBV kunnen aansluiten bij bestaande schoolprojecten en vice-versa.</p>
<p>C: DOELTREFFEND? Evalueert de leerkrachtengroep LBV haar inspanningsverplichting t.a.v. de ILC?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Positieve ervaringen? • Valkuilen? Te snel opdelen. Sommige contacten zijn moeilijk. <p>Er is alvast de interesse om de andere te leren kennen. Er wordt vaak gewerkt op basis van overeenkomsten tussen de LBV.</p> <p>Erkenning van de eigene pluraliteit is mogelijk als we eens stilstaan om de andere te ontmoeten.</p> <p>Leidt dit tot bijstellingen? Voorlopig nog niet.</p>	<p>1-4 3</p>	<p><u>Motivering & advies</u> Niet voor de verschillen terug schrikken Voorstel van oefening: <i>Meet the teacher</i> en <i>speeddating...</i> zo groeien er bij leerlingen vragen, wat tot een gesprek kan leiden.</p> <p>Kinderen en jongeren genoeg ruimte geven om zich te kunnen uitspreken en ontwikkelen. Hoe kunnen we de leerlingen ruimte geven? Op verschillende manieren...</p> <p>Communicatie verbeteren Vertrouwen opbouwen: tussen de collega's Form van de opdracht veranderen: hier wordt aan gewerkt.</p>
<p>D: ONTWIKKELING? Hoe zorgt het team/ de vakgroep LBV voor groei/dynamiek m.b.t. de inspanningsverplichting t.a.v. de ILC?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duidelijke afspraken • Projecten plannen • Creatieve aanpak <p>Soms blijven er nog te veel onuitgesproken meningen leven. Als er te veel emoties aan gekoppeld zijn, wordt het moeilijk over het onderwerp te spreken.</p> <p>Altijd bij de essentie blijven is een uitdaging.</p> <p>De vakgroep ervaart dergelijke gesprekken als heel belangrijk en ondersteunend.</p>	<p>1-4 4</p>	<p><u>Motivering & advies</u> Doorwerken en niet aarzelen Verder werken, het gewoon samenzitten is al belangrijk en heeft zin. Met elkaar in gesprek blijven</p> <p>Positieve communicatie Niet met argumentatie werken, maar de fundamenten ter sprake brengen.</p> <p>Communicatie zonder woorden ...</p> <p>De kern van dialoog is luisteren (eens stil staan) en zich met iets (nieuws) laten confronteren.</p> <p>De kunst van elke leerkracht is het de link te leggen van het filosofisch naar levensbeschouwelijke om zo de eigene levensvisie te kunnen ontdekken via de andere.</p>

- Sommige projecten, als ze een meerwaarde hebben, mogen breder bekend gemaakt worden.
- Op de website www.godsdienstonderwijs.be is een community aangemaakt met praktische voorbeelden (*good practices/ bad practices*)
- Van kiki hieronder, kan niet verbeteren in de vakjes, dus hier de opmerkingen. Zoek meervoud inspecteurs-adviseurs op. Volgens mij is het inspecteur-adviseurs. Twijfelgeval! Christendom en Islam ofwel beide met hoofdletter of niet. Samengewerkt is 1 woord. En groep zijn twee woorden .
- Eigen pluraliteit om de anderen (zijn toch personen) .... Vorm van opdrachten veranderen. Stilstaan is een woord. De kunst van elke leerkracht is de link te leggen vh filosofische .....om zo de eigen lv te kunnen ontdekken via de andere(n).